

Jaarverslag 2021

maatschappelijk verantwoord beleggen

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. De rol van maatschappelijk verantwoord beleggen bij Mhpf
3. Beleid maatschappelijk verantwoord beleggen
4. Implementatie en resultaten van maatschappelijk verantwoord beleggen

Foto's: Meredith Petrick (soja akker in Zuid-Amerika, voorpagina boven), Jason Blackeye (bruinkoolcentrale van beursgenoteerde Griekse energieproducent, voorpagina onder), Kirill Zharkoy (journalist tijdens demonstratie in Sint Petersburg, p.7), Brad Starkey (tankende automobilist, p.10).

Inleiding

Dit is het jaarverslag maatschappelijk verantwoord beleggen 2021 van Stichting Mediahuis Nederland Pensioenfonds (Mhpf). Hierin leggen we uit hoe we met uitsluitingsbeleid, uitoefening van onze aandeelhoudersrechten, dialoog met bedrijven en via onze externe beheerders invulling hebben geven aan ons beleid om ecologische, sociale en governance risico's mee te wegen in onze beoordeling van beleggingen en beleggingstitels.

Mhpf verwacht dat ondernemingen met een goede governance en die proberen de negatieve consequenties van hun handelen zo veel mogelijk te beperken, betere langetermijnvooruitzichten hebben en zich beter kunnen aanpassen aan de veranderende wereld. Een van de belangrijkste maatschappelijke thema's is reductie van de uitstoot van broeikasgassen. Wij hebben in 2021 onze investeringen in bedrijven die sterk afhankelijk zijn CO2-intensieve productieprocessen verminderd. Ook hebben wij harder ingezet op engagement met bedrijven waarin wij investeren. Tenslotte hebben wij gewerkt aan de implementatie van de Europese Informatieverschaffingsverordening (SFDR: Sustainable Finance Disclosure Regulation).

De rol van maatschappelijk verantwoord beleggen bij Mhpf

Wat zijn onze beleggingsovertuigingen?

- Het nemen van beloonde risico's is essentieel voor een waardevast pensioen;
- Actief beheer kan waarde toevoegen in portefeuillebeheer en asset allocatie;
- Spreiding in risicobronnen maakt de beleggingsportefeuille weerbaarder;
- Beheerkosten voor beleggingen moeten terugverdiend kunnen worden;
- Het hanteren van ESG- (Environmental, Social and corporate Governance) en klimaatrisico-doelstellingen op deelpartefeuilleniveau kan de risico/rendementsverhouding verbeteren.

Wat bedoelen wij met maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB)?

Wij hanteren twaalf uitgangspunten:

1. Mhpf kijkt kritisch naar duurzaamheidsrisico's (beleggingsrisico bij optreden negatieve impact) en naar duurzaamheidsfactoren (negatieve impacts op samenleving en milieu door de keten heen, ongeacht hun effecten op de waarde van de belegging). Het MVB-beleid vormt de leidraad voor het handelen van Mhpf bij feitelijke of potentiële negatieve impacts. Tegelijkertijd promoot Mhpf geen duurzaamheidsdoelen als bedoeld in de EU informatieverschaffingsverordening (SFDR). De onderliggende beleggingen van de portefeuille houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in de zin van de EU-taxonomie.
2. Als ondernemingspensioenfonds betrekken wij de deelnemersvoorkeuren en het MVO-beleid van de aangesloten werkgevers in het formuleren van beleid.
3. Mhpf belegt niet in ondernemingen die producten maken die in strijd zijn met door Nederland ondertekende internationale verdragen. Ook beleggen we niet in strijd met sanctielijsten van de Verenigde Naties of de Europese Unie.
4. Mhpf onderschrijft de [Nederlandse Stewardship Code](#), de [OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen](#) en de [Guiding Principles on Business and Human Rights van de Verenigde Naties](#) (alleen in het Engels). Daarbij gebruiken we het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad voor ons MVB-beleid. Wij verwachten ook van onze fiduciair beheerder en van externe vermogensbeheerders, en van ondernemingen waarin wij beleggen, dat ze conform deze internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken.
5. Mhpf onderschrijft de [MVB-due diligence](#) stappen volgens het OESO-richtsnoer. In ons streven naar lange termijn waardecreatie vormt MVB een integraal onderdeel van onze investment cases, waarmee we bepalen of een beleggingscategorie in aanmerking komt voor opname in ons beleggingsbeleid. Verder verankeren wij MVB steeds meer in onze contracten met externe vermogensbeheerders en andere dienstverleners. De due diligence op totaal portefeuilleniveau wordt uitgevoerd door onze fiduciair beheerder.
6. Mhpf screent de beleggingsportefeuille, en met name de aandelenmandaten, op potentiële negatieve impacts op samenleving en milieu. Daarbij worden de meest ernstige negatieve gevolgen geprioriteerd op basis van ernst, schaal, onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid. Bij die screening betrekken wij, waar relevant, externe experts waaronder leveranciers van ESG-ratings.
7. Wanneer beursgenoteerde ondernemingen in onze beleggingsportefeuille negatieve impact hebben veroorzaakt, zullen wij via engagement en uitoefening van stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen

herstel en/of verhaal voor benadeelden van de onderneming verlangen.

8. Bij specifieke productgroepen vinden wij de negatieve impacts op samenleving en milieu zo significant, dat wij ondernemingen uitsluiten van onze aandelenbeleggingen. Daarbij hanteert Mhpf grenswaardes voor het omzetaandeel van die productgroep(en) binnen een onderneming.

9. Mhpf oefent zijn aandeelhoudersrechten geïnformeerd uit. Daarmee bedoelen we dat we begrijpen wat er speelt voordat we besluiten om voor of tegen te stemmen. We doen dit voor alle beursgenoteerde vennootschappen waarin Mhpf direct is belegd, en waar dit zonder grote obstakels kan. Door onze stemaanpak houden wij toezicht op de beursgenoteerde vennootschappen waarin is belegd ten aanzien van gelegenheden die naar onze verwachting een significant effect zullen hebben op het vermogen van de onderneming om lange termijn waarde te creëren. Daaronder vallen de strategie, prestaties, risico's en kansen, de kapitaalstructuur, maatschappelijke en ecologische effecten, corporate governance en beloningsbeleid, en corporate actions zoals fusies en overnames.

Wij publiceren op www.Mhpf.nl ons stembeleid. Ook publiceren wij elk kwartaal [hoe](#) wij hebben gestemd op de algemene vergaderingen van beursgenoteerde vennootschappen waarin Mhpf belegd was. Dat doen zowel per individuele onderneming en per stempunt, als met een algemene beschrijving van ons stemgedrag en een toelichting bij de belangrijkste stemmingen.

Mhpf wil het gesprek aangaan met bedrijven over hun negatieve impact. Deze engagement is gericht op het beëindigen of drastisch reduceren van die ongewenste gevolgen, herstel voor benadeelden, het nemen van maatregelen om herhaling te voorkomen, en verbetering van bestuur en transparantie van handelen. Mhpf voert deze engagements uit via een daartoe aangestelde vermogensbeheerder met een substantieel engagement team. Daarbij zoekt Mhpf samenwerking met andere institutionele beleggers.

10. Mhpf monitort de ESG due diligence van uitvoerend vermogensbeheerders via rapportages door onze fiduciair beheerder en via gesprekken over de wijze waarop die MVB in hun eigen beleggingsbeleid hebben geïntegreerd, en hun inspanningen om negatieve impacts te vermijden of te adresseren.

11. Bestuur en medewerkers van Mhpf mogen niet beloond worden voor beleggingsbeslissingen die tegen het eigen MVB-beleid ingaan. Doordat Mhpf niet met variabele beloningen werkt, ontbreken zulke prikkels. Mhpf hanteert een uitbestedingsbeleid waarin getoetst wordt of externe dienstverleners een beloningsbeleid hanteren dat zorgt voor voldoende "alignment" met de doelstellingen van Mhpf.

12. Mhpf monitort de voortgang en impact van het MVB-beleid. We leggen jaarlijks aan onze deelnemers verantwoording af in het jaarverslag. Daarin geven we ook aan of engagement en dialoog voldoende resultaat hebben gehad en of andere maatregelen nodig zijn.

Beleid

De implementatie van het verantwoord beleggen beleid stoelt op vijf pijlers:

1. **Uitsluitingsbeleid internationale verdragen, UN Global Compact en schadelijke sectoren (aandelen)**
2. **Uitsluiting ernstige schendingen persvrijheid (staatsobligaties)**
3. **Reductie van CO₂-uitstoot beleggingsportefeuille (aandelen)**
4. **Stemmen op aandelen (proxy voting)**
5. **Bewerkstelligen gedragsveranderingen bedrijven (engagement)**

Mhpf stelt enkel nog externe vermogensbeheerders aan die zich hebben gecommitteerd aan de [Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties](#). Daarmee committeren zij zichzelf aan het betrekken van ESG-issues in beleggingsbeslissingen, om aandeelhoudersrechten actief uit te oefenen en bedrijven waarin ze investeren te stimuleren om transparanter te communiceren over ESG-issues.

1. Uitsluitingen internationale verdragen, UN Global Compact en schadelijke sectoren (aandelen)

Mhpf sluit aandelen uit van ondernemingen waarvan de aard van het product of dienstverlening in strijd is met internationale verdragen. Daarbij gaat het vooral om controversiële wapensystemen, zoals anti-personeelslandmijnen, clustermunitie, chemische en biologische wapens, kernwapens en wapens voor militaire doeleinden die witte fosfor bevatten.

Daarnaast sluit Mhpf aandelen uit van ondernemingen die een significant deel van een omzet halen uit productie, distributie of gebruik van schadelijke producten. Mhpf heeft teerzandolie, bruinkool, steenkool (uitgezonderd metallurgische kolen voor de staalindustrie), tabak en porno als schadelijke producten benoemd en gaat over tot uitsluiting als het omzetaandeel in de productie, distributie of het gebruik

daarvan de vastgestelde grenswaardes overschrijdt.

Activiteit	Criterium	Grenswaarde Mhpf
Winning (productie) thermische kolen (steen- en bruinkool)	Omzetaandeel	5%
Energie-opwekking met thermische kolen (steen- en bruinkool)	Omzetaandeel	10%
	Capaciteitsaandeel	10%
Energie-opwekking - aanpalende dienstverleners	Omzetaandeel	10%
Oliewinning uit teerzanden	Omzetaandeel	5%
Porno productie	Omzetaandeel	0%
Porno distributie	Omzetaandeel	5%
Tabaksproductie	Omzetaandeel	0%
Tabak - aanpalende dienstverleners	Omzetaandeel	5%
Tabaksverkoop retail	Omzetaandeel	5%

Mhpf sluit ook financiële instrumenten van ondernemingen die niet voldoen aan de [UN Global Compact](#) uit van opname in de aandelenmandaten, en probeert via engagement de beheerders van fondsbeleggingen te bewegen deze ondernemingen eveneens uit te sluiten. Bij

opname op de uitsluitingslijst worden investeringen binnen een maand verkocht. De [uitsluitingslijsten](#) worden eenmaal per kwartaal aangepast aan de meest recente inzichten.

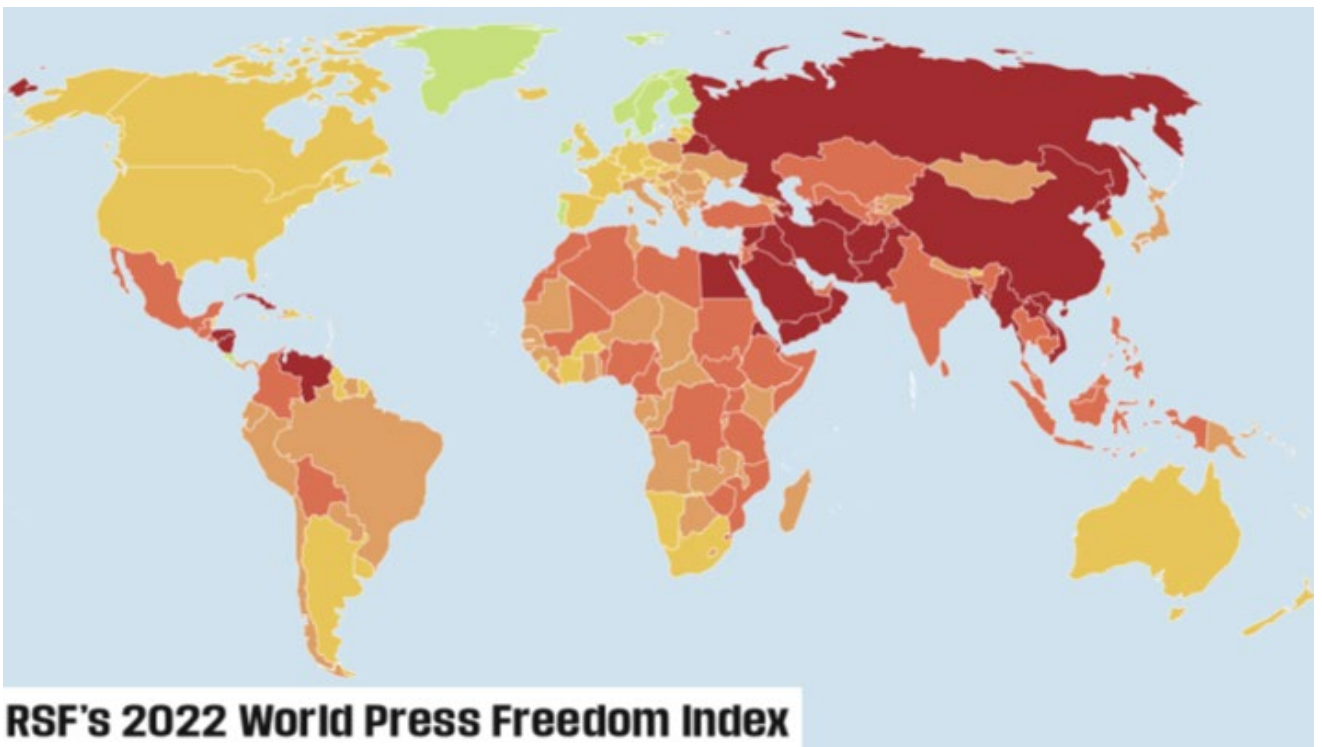
2. Uitsluitingen internationale verdragen en persvrijheid (staatsobligaties)

Mhpf investeert niet in landen waartegen internationale sancties, opgelegd door erkende bevoegde organisaties, zoals de Europese Unie en de Verenigde Naties, van kracht zijn. De sancties moeten in relatie staan met schending van internationale verdragen die door Nederland zijn ondertekend of waaraan Nederland is gebonden op grond van lidmaatschap van internationale organisaties. Dit geldt voor staatsobligaties maar ook voor bedrijfsobligaties en aandelen van bedrijven waarin betreffende staat een belang van meer dan 30% heeft.

Mhpf investeert via een uitsluitingslijst niet in staatsobligaties van landen die de persvrijheid structureel en systematisch niet respecteren. Waar beheerders van beleggingsfondsen dit doen, is dat een relevant selectie criterium voor Mhpf bij de beslissing tot aanstelling, en probeert Mhpf hen via engagement te bewegen daarmee te stoppen. Mhpf hanteert de classificatie van de internationale journalistenorganisatie Reporters Without Borders die jaarlijks bijhoudt in hoeverre landen de vrije journalistiek

compromitteren. In de [Press Freedom Index](#) worden alle staten ter wereld beoordeeld naar de mate waarin overheidsdiensten in het betreffende land verantwoordelijk zijn voor geweld tegen journalisten en de mate waarin de overheid de media controleert en censuur toepast. Mhpf sluit staatsobligaties van landen waarvan de score in de categorie “very bad” valt (donkerrood op de kaart) uit. Waar Mhpf via fondsen in zulke staatsobligaties belegt, probeert het via engagement de beheerders te bewegen deze landen eveneens uit te sluiten.

3. Reductie van de CO₂-uitstoot van de beleggingsportefeuille

Veel landen hebben zich gecommitteerd aan forse CO₂-reductiedoelstellingen. Om die te halen zullen forse financiële prikkels moeten worden ingezet die consumenten en producenten stimuleren voor alternatieven voor fossiele energie. Die prikkels vormen een groot risico voor bedrijven die sterk afhankelijk zijn van fossiele energie in hun bedrijfsprocessen. Mhpf wordt daarom voorzichtiger met het investeren in zulke bedrijven.

Mhpf probeert de klimaatbelasting vanuit de aandelenportefeuille te reduceren zonder daarbij het risico/rendementsprofiel van de deelportefeuille wezenlijk te wijzigen. Daarbij gaat het vooral om de uitstoot van CO₂. Mhpf richt zich daarbij op scope I en II emissies en meet die op uniforme wijze over de hele portefeuille heen op basis van de omzet van het bedrijf. Dit betreft zowel de eigen uitstoot van een bedrijf, als die van hun ingekochte energie. Mhpf spreekt met alle beheerders van aandelenmandaten concrete doelstellingen af om te komen tot een lagere klimaatbelasting dan die van de benchmark.

4. Uitoefening stemrecht

Mhpf gebruikt waar mogelijk het stemrecht in ondernemingen waarin het rechtstreeks via aandelen belegt en in ieder geval in de gevallen waarin het belang tenminste 0,1% van onze totale aandelenportefeuille vertegenwoordigt. Dit doen we via proxy voting, en met inachtneming van de richtlijnen uit de [Nederlandse Stewardship Code](#). We hebben ons eigen stembeleid, en maken gebruik van alerts van onder meer Eumedion en stemadviezen van Robeco. Waar het adviezen van derden gebruikt die niet op basis van het eigen Mhpf-stembeleid zijn geformuleerd, maakt Mhpf minimaal eens per jaar een verschillenanalyse met het eigen beleid en beoordeelt het de aanvaardbaarheid van de verschillen.

Voor aandelen waarin Mhpf via beleggingsfondsen belegt, probeert Mhpf via druk op de beheerders van die fondsen te bewerkstelligen dat zij conform het Mhpf-stembeleid stemmen.

5. Engagement met bedrijven om misstanden aan te kaarten

Het is niet altijd mogelijk of effectief om via uitsluiting of stemmen misstanden aan te kaarten bij bedrijven. Mhpf probeert gezamenlijk met andere Nederlandse pensioenfondsen via engagement (het aangaan van gesprekken met bedrijven om ze ertoe te bewegen misstanden te stoppen) druk te zetten op bedrijven waarin belegd wordt. Dit gebeurt via een daarvoor geselecteerde vermogensbeheerder met een substantieel engagement team en in samenwerking met andere institutionele beleggers, maar ook via het [Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen \(IMVB\) convenant](#). Mhpf is een van de ondertekenaars daarvan.

Implementatie en resultaten van maatschappelijk verantwoord beleggen

Uitsluitingen UN Global Compact, internationale verdragen en sectorale uitsluitingen

Het uitsluitingenbeleid werkte in 2021 goed en wij publiceren de uitsluitingslijsten sinds 2020 ook op onze site. Mhpf geeft de beheerders van de vier aandelenmandaten elk kwartaal een nieuwe uitsluitingslijst. In alle kwartalen slaagden wij erin die lijst binnen een maand te implementeren. Dat wil zeggen dat er geen aandelenbelangen meer werden aangehouden in bedrijven op die lijst. Dat lukt mede doordat er elk kwartaal maar een beperkt aantal bedrijven aan de lijst wordt toegevoegd. Dit betreft controversiële wapens (landmijnen, witte fosfor en kernkoppen) en bedrijven die de Global Compact-normen schenden. Deze lijsten worden door een externe leverancier opgesteld.

Als gevolg van het conflict tussen Rusland en Oekraïne werd begin 2022 de aandacht weer gevestigd op de uitsluiting van bedrijven die (onderdelen voor) nucleaire wapens maken. De vraag daarbij was of het in oorlogstijd gepast is om fabrikanten uit te sluiten terwijl zij zich strikt houden aan het non-proliferatieverdrag. Mhpf heeft hierin geen standpunt ingenomen en het uitsluitingsbeleid onveranderd gehanteerd.

Het sectorale uitsluitingenbeleid is met ingang van 2022 opgenomen in het beleid en per 1 juli 2022 effectief doorgevoerd in de aandelenmandaten. Ook bij de sectorale uitsluitingen speelt de actualiteit een belangrijke rol: Mhpf sluit steenkool uit, terwijl onder meer de Nederlandse regering in het kader van de energiezekerheid al dan niet tijdelijk juist harder in zet op steenkool.

Uitsluitingen ernstige schendingen persvrijheid

De meeste gedragingen die belemmerend werken op de persvrijheid komen van of worden gesanctioneerd door overheden. Omdat Mhpf niet belegt in Emerging Markets Debt (EMD) en staatsobligaties primair dienen als matching-instrument, waarbij Mhpf enkel in eurozone landen belegt, geeft implementatie van deze uitsluiting weinig problemen. Sinds 2020 worden ook bedrijven die als verlengstuk worden aangemerkt van staten die systematisch mensenrechten en persvrijheid schenden, op de uitsluitingenlijst geplaatst.

Reductie van CO2-uitstoot

In 2021 is het beleid om de energietransitierisico's rond CO2 zwaarder te laten meewegen in beleggingsbeslissingen, daadwerkelijk geïmplementeerd. Waar de Mhpf-portefeuille eind 2020 gewogen gemiddeld fractioneel minder CO2-uitstoot per euro omzet genereerde dan de benchmark, was dat eind 2021 circa 30% minder. Die relatieve score fluctueert in de praktijk vrij fors doordat een handjevol bedrijven in portefeuille een disproportioneel aandeel heeft in de totale emissies per euro omzet.

Sinds voorjaar 2021 hanteert Mhpf CO2 emissies per miljoen euro omzet als primaire graadmeter, en niet langer de emissies per euro belegd vermogen. Die twee graadmeters bewegen in de praktijk meestal – maar niet altijd – gelijk op.

Voor met name de CO2-reductie doelstelling in het MVB-beleid van Mhpf is een consistente meting belangrijk. De datakwaliteit verbetert wel maar schattingen en aannames hebben nog aanzienlijke invloed.

Vanaf eind 2021 gebruiken wij ook “scope 3” emissiedata. Daarbij gaat het om uitstoot door eindgebruikers. Bij een autofabrikant betreft scope 1 de eigen fabrieken en transport- en verkoopactiviteiten, scope 2 die van toeleveranciers, en scope 3 de uitstoot als gevolg van het gebruik van de auto's. Bij het gebruik van auto's worden brandstoffen verstoekt die bij andere bedrijven (oliemaatschappijen, maar ook bedrijven met een eigen wagenpark) weer als scope 1 emissies gelden. Mhpf heeft nog geen beleid ten aanzien van scope 3 risico's.

In 2021 hebben wij per aandelenmandaat specifieke afspraken gemaakt over de blootstelling aan grote CO₂-emittenten. Die afspraken worden per kwartaal gemonitord.

Hoewel Mhpf daar geen specifiek beleid op heeft, zien wij ook dat beheerders van vastgoedportefeuilles steeds meer en consistentier over ESG en over uitstoot gaan rapporteren. Net als bij aandelen hebben wij zorg over het feit dat grote ondernemingen en grote beheerders gemakkelijker hoge scores lijken te kunnen realiseren doordat ze scherper kunnen inspelen op de gevoeligheden in de gehanteerde methodes.

CO₂-emissies verlagen: wat kan wel en wat niet?

Om een nog snellere opwarming van de aarde tegen te gaan, wordt hard gewerkt aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot en het vervangen van fossiele door hernieuwbare energiebronnen (zon, wind). Dat is de energietransitie. Wat Mhpf – en heel veel andere beleggers – doet is dat we de uitstoot van de bedrijven in onze aandelenportefeuilles vergelijken met de uitstoot van de bedrijven in de benchmark die wij voor die aandelenportefeuille hanteren: een brede index van bedrijven in de regio (bijvoorbeeld: Europa) waarin die portefeuille belegt.

Mhpf denkt dat bedrijven met CO₂-efficiëntere productieprocessen een beter uitgangspunt hebben in de energietransitie en daardoor minder risico lopen.

In de meest gangbare meetmethoden dragen enkele sectoren, die samen nog geen 20% van die brede index van bedrijven uitmaken, voor meer dan 80% bij aan de CO₂-uitstoot van de bedrijven in die index. Dan hebben we het bijvoorbeeld over energiebedrijven (elektriciteitscentrales, olieproducenten), maar ook over staalbedrijven en cementproducenten. Staal en cement zijn essentiële producten in de wereldwijde economie waarvoor niet zomaar een alternatief voorhanden is. Voor Mhpf ligt de oplossing niet in het verkopen van alle staalbedrijven in de portefeuille. Liever kiezen we voor beleggen in de best opererende bedrijven en sporen we staalproducenten aan om meer te doen om het uitstootprofiel van hun productie te verlagen. Dit zijn taai trajecten. Staalproducenten bijvoorbeeld opereren op een zeer competitieve wereldwijde markt met lage marges.

Stemmen op alle aandelen

Mhpf oefent het stemrecht op de aandelenportefeuilles actief uit, voor zover die op naam van Mhpf staan. Bij aandelen ontwikkelde markten staat circa 85% op eigen naam, maar bij opkomende markten (emerging markets) wordt volledig via fondsen belegd. In dat laatste geval analyseren wij in hoeverre de fondsbeheerder in zijn stemgedrag afwijkt van hoe wij zelf zouden stemmen. In 2021 hebben wij op 404 vergaderingen op in totaal 5.595 voorstellen gestemd. In zo'n 11% van de gevallen stemden wij tegen het stemadvies van het management, tegenover 10,4% in 2020. Het aantal uitgebrachte stemmen lag fors hoger dan de 3.806 voorstellen in 2020. Dat komt omdat de meeste aandeelhoudersvergaderingen in het tweede kwartaal plaatsvinden, en wij in 2020 pas in april startten met stemmen. Het lukt ons nog niet voor alle bedrijven om tijdig onze stem uit te brengen. Wij werken samen met onze stemadviseur en onze aandelenbewaarder aan een gestroomlijnder proces. Verder toetsen we eens per jaar in hoeverre de stemadviezen in lijn zijn met ons stembeleid. In de toetsing over 2021 zagen wij kleine maar acceptabele discrepanties. Tot slot zijn er circa 20 bedrijven waarvoor wij een afwijkende procedure hanteren. Voor een aantal beeldbepalende Nederlandse en Belgische ondernemingen doen wij een extra toets op de stemadviezen, voordat wij daadwerkelijk onze stem uitbrengen. En op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waar bestuurders van (groepsmaatschappijen van) onze sponsors een functie bekleden, stemmen wij niet.

Wij rapporteren ons stemgedrag elk kwartaal op www.mhpf.nl inclusief een toelichting op de meest significante of controversiële voorstellen. In die laatste categorie zaten in 2021 veel aandeelhoudersresoluties bij olieconcerns. Wij vinden het belangrijk dat bedrijven actief in kaart brengen welke risico's zij lopen door de energietransitie, zij klimaatgerelateerde doelstellingen formuleren en maatregelen nemen om die risico's te mitigeren. Wat wij niet willen doen is bedrijven inhoudelijke keuzes voorschrijven. Van veel bedrijven wordt door de publieke opinie gevraagd zich te conformeren aan de CO2-reductiedoelstellingen uit het Akkoord van Parijs. Wij kijken daar kritisch naar. Voor Mhpf vormen de Parijse doelstellingen een dankbaar referentiekader om de inspanningen van verschillende bedrijven te kunnen vergelijken. Bij bedrijven die tekortschieten op hun analyse en aanpak van transitierisico's zijn wij sneller bereid om tegen herbenoeming van het management te stemmen.

De wisselwerking tussen stemmen en engagement bleek in 2021 uit de casus Koninklijke Olie (Shell). Samen met andere aandeelhouders hebben wij via engagement druk uitgeoefend op Shell om met een eigen klimaatstrategie te komen. Toen die druk effect resorteerde, hebben wij ons onthouden van stemming over een aandeelhoudersresolutie die nog verder ging.

Bij Meta Platforms (Facebook) steunden wij een aandeelhoudersresolutie gericht op het effectiever bestrijden van nepnieuws. Door consumenten niet op basis van journalistieke waarden nieuws aan te reiken, maar op basis van zoekdata en maximalisatie van platformtijd, verandert de dynamiek in de nieuwsvoorziening. Bij Alphabet (Google) speelt dit issue ook.

Bij Europese ondernemingen zijn vooral milieu-gerelateerde onderwerpen beeldbepalend. Bij Amerikaanse bedrijven spelen sociale en governance issues een grotere rol in het maatschappelijk debat rond "stakeholder management", zoals representatie van minderheden in raden van bestuur van ondernemingen. Kwaliteit van en het aantal aandeelhoudersresoluties over sociale en governance onderwerpen weerspiegelen die verschillende invalshoeken.

Engagement en dialoog

Door gezamenlijk met andere pensioenfondsen en institutionele beleggers bedrijven aan te spreken op hun verantwoordelijkheden voor alle stakeholders, verwacht Mhpf een bijdrage te leveren aan een betere governance en uiteindelijk hogere aandeelhouderswaarde. De gedachte

daarachter is dat bedrijven die er beter in slagen om conflicterende eisen tegen elkaar af te wegen, zich beter kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden. Een aantal van onze engagements loopt via een daarvoor aangestelde uitvoerder, en een aantal loopt via het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB) convenant.

Binnen het IMVB-convenant focust Mhpf zich op twee thema's: technologie en mensenrechten, en biodiversiteit. Bij technologie en mensenrechten, een thema dat dicht ligt bij onze journalistieke wortels, gaat het over het risico dat de enorme hoeveelheden data die tech-bedrijven opslaan van hun gebruikers, door bijvoorbeeld repressieve overheden kunnen worden gebruikt om de vrijheden van hun burgers te beknotten. Dit is een lastig dossier omdat de bezwaren van de pensioenfondsen rechtstreeks raken aan het verdienmodel van die bedrijven.

Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Mhpf is ondertekenaar van het Internationaal Verantwoord Beleggen (IMVB) convenant. Het convenant heeft ten doel om de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de bijbehorende Guiding Principles on Business and Human Rights van de Verenigde Naties (de UNGPs) op verschillende niveaus in het beleggingsbeleid te verankeren en transparantie te bieden over de voortgang van de implementatie door ondertekenaars. Doel van het convenant is om bedrijven ertoe aan te zetten om veel standaarden die in ontwikkelde landen breed geaccepteerd zijn, zoals vrijheid van werknemers om zich aan te sluiten bij een vakbond, landrechten van boeren en het voorkomen van milieuvervuiling ook in ontwikkelingslanden toe te passen.

Het convenant is in 2018 opgesteld tussen de Nederlandse overheid, non-gouvernementele organisaties en de pensioensector en is afgesloten voor de duur van 4 jaar, tot eind 2022. Mhpf heeft het convenant ondertekend omdat dit past bij de beleggingsfilosofie van het fonds. We denken dat bedrijven die bewuster omgaan met de belangen van *stakeholders* in landen waarin ze opereren, beter voorbereid zijn op de uitdagingen van de wereld van morgen.

Bij biodiversiteit gaat het in eerste instantie om het tegengaan van illegale kap van tropisch regenwoud voor conversie naar landbouwgrond om soja te verbouwen dat als veevoer dient voor Europees vee. Dat schaadt de wereldwijde biodiversiteit. Levensmiddelenbedrijven die veel melk en melkpoeder inkopen, verbeteren, mede onder druk van dit soort engagements, hun grip op toeleveringsketens. Betrouwbare certificering van soja is daarvoor cruciaal. De illegale kap van tropisch regenwoud is in veel opzichten het spreekwoordelijke "topje van de ijsberg". Achterliggend zijn de conflicterende claims op grondgebied vanuit woningbouw, industrie, landbouw en veeteelt, en natuurbescherming (waaronder biodiversiteit). Net als bij klimaatbeleid roepen maatschappelijke organisaties grote beleggers, zoals pensioenfondsen, op om bij te dragen aan het oplossen van de uitdagingen rond zulke conflicterende claims.

IMVB convenant

Het IMVB convenant is eind 2018 afgesloten tussen circa 80 pensioenfondsen, de rijksoverheid en een aantal maatschappelijke organisaties. In de IMVB engagements staan niet zo zeer MVB-issues met een materiële impact op de bedrijfsvoering en de winstgevendheid centraal, maar de maatschappelijke impact van controverses en de mogelijkheden voor herstel en verhaal van de toegebrachte schade, ongeacht impact op de bedrijfsvoering. Deze focus wijkt af van de risico-gedreven benadering die Mhpf binnen het MVB-beleid hanteert. Een beter oog voor de belangen van alle stakeholders kan bijdragen aan de stabiliteit van de bedrijven en de waarde van hun merken. Mhpf is positief over de kennisuitwisseling en de mogelijkheid tot

krachtenbundeling in de engagements. Daarom zijn wij in 2021 vanuit het “brede spoor” ook toetreden tot het “diepe spoor” van het convenant.

Wij hebben in 2021 de eerste gesprekken met vermogensbeheerders gevoerd over verankering van de OECD-richtlijnen en UNGPs in de mandaatovereenkomsten. Begin 2022 is dat voor het eerst gelukt. In de loop van 2022 willen wij dat ook in de andere mandaatovereenkomsten doen. Iedere mandaathouder levert elk kwartaal een ESG-rapportage aan Mhpf op.

Samen met andere pensioenfondsen voeren wij due diligence uit op vermogensbeheerders om te toetsen of en hoe ze ESG-screening hebben geïntegreerd in hun beleggingsprocessen. Wij hebben nog geen aanvullende beleidsmaatregelen genomen op basis hiervan, of op basis van de controversie-screening. In het kader van de transparantie zijn wij in 2021 begonnen met het online zetten van al onze aandelenbeleggingen.

Een belangrijk onderdeel van de convenantseisen en het MVB-beleid (uitgangspunt 4), is het uitvoeren van een portefeuillescreening op ondernemingen in de beleggingsportefeuille. Deze screening is gebaseerd op due diligence eisen binnen de OESO-richtlijnen voor alle ondernemingen die zich in de beleggingsportefeuille van het fonds bevinden. Het fonds heeft deze due diligence screening in 2020 voor de eerste keer uitgevoerd. In 2021 is deze screening opnieuw uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de inhoudelijke analyses van een gespecialiseerde dienstverlener. Hierbij wordt het gedrag van ondernemingen geanalyseerd en beoordeeld, met als uitgangspunt de richtlijnen en de UNGPs. Wanneer een schending van een richtlijn wordt vastgesteld, worden de schending en negatieve impact ervan geassocieerd op basis van ernst, schaal en onomkeerbaarheid, met de volgende classificatie.

Negatieve Impact	Omschrijving
Ernstig	De controversie heeft ernstige impact op milieu en maatschappij en vormt een ernstig bedrijfsrisico voor de onderneming. In deze categorie valt schadelijk gedrag, wat herhaaldelijk voorkomt, slecht management van de risico's en een gebrek aan bereidheid van de onderneming om de risico's te adresseren.
Hoog	De controversie heeft grote impact op milieu en maatschappij en vormt een substantieel bedrijfsrisico voor de onderneming. Er is sprake van structurele problemen binnen de onderneming, gebrekkige risicobeheersing en herhaling van incidenten.
Significant	De controversie heeft significante impact op milieu en maatschappij en vormt een bedrijfsrisico voor de onderneming. Er zijn aanwijzingen voor structurele problemen door de herhaling van incidenten en onvoldoende implementatie van risicobeheersing.
Beperkt	De controversie heeft gematigde impact op milieu en maatschappij en vormt een beperkt bedrijfsrisico voor de onderneming. Incidenten doen zich beperkt voor, en er is een adequate managementreactie om toekomstige risico's te mitigeren.
Laag	De controversie heeft lage impact op milieu en maatschappij en vormt een minimaal bedrijfsrisico voor de onderneming.

Het fonds prioriteert de hoog impact schendingen die zich in de beleggingsportefeuille voordoen. Dit betreft schendingen met classificatie ernstig en hoog. Deze schendingen hebben niet enkel een financiële hoge impact op de onderneming, maar ook een hoge impact op mens, maatschappij of milieu. De due diligence screening heeft inzicht geboden in de aard en omvang van de hoog impact schendingen op verschillende niveaus:

- De hoog impact schendingen ten opzichte van de brede marktindex;
- De hoog impact schendingen per beleggingsstrategie;

- De hoog impact schendingen per sector;
- De hoog impact schendingen per OESO-thema.

Wij hebben in 2021 vastgesteld dat het gevoerde uitsluitingsbeleid, waarbij de grootste schenders van internationale normen, zoals de OESO-richtlijnen op voorhand worden uitgesloten, heeft geleid tot een lagere blootstelling naar ondernemingen met een hoge negatieve impact dan de brede markt (3,4% versus 3,7%). Ook heeft de screening inzicht geboden in de blootstelling naar hoog impact schendingen binnen de verschillende beleggingsstrategieën. Daarnaast heeft het fonds vastgesteld dat op het niveau van sectoren de meeste hoog impact schendingen zich concentreren in de volgende sectoren:

- Financiële Instellingen (18)
- Informatie Technologie (9)
- Health Care (8).

De meeste schendingen betreffen de volgende OESO-thema's:

- Anti-corruptie / Ethiek (18)
- Consumentenbelangen (10).

Mhpf heeft 62 schendingen van OESO-richtlijnen met een hoge impact geïdentificeerd binnen de beleggingsportefeuille, met als peildatum 30 september 2021. Op basis van deze inzichten zijn wij in staat om de omvang van de meest impactvolle schendingen op verschillende dimensies te beoordelen. Wanneer blijkt dat specifieke strategieën of vermogensbeheerders een (relatief) groot aantal schendingen laten zien, kunnen wij het gesprek aangaan met deze beheerder. Wanneer specifieke sectoren of OESO-thema's er negatief uitspringen, kunnen wij deze prioriteren voor verdere beleidsontwikkeling, bijvoorbeeld via het ingezette engagement- en stembeleid.

Implementatie SFDR

Op 10 maart 2021 trad de Europese Informatieverschaffingsrichtlijn in werking. Deze is beter bekend onder de Engelse naam *Sustainable Finance Disclosure Regulation* (SFDR) en is bedoeld om "greenwashing" tegen te gaan. Dit is het als duurzaam aanprijzen van beleggingsproducten die dat eigenlijk niet zijn. De pensioenregeling die Mhpf uitvoert, wordt als zo'n beleggingsproduct gezien.

Als onderdeel van de implementatie hebben wij geconcludeerd en aangegeven dat Mhpf met de beleggingsportefeuille geen specifieke ESG-kenmerken nastreeft. Het MVB-beleid is erop gericht op langere termijn meer rendement te realiseren, dan wel minder risico te lopen. Daarmee vallen wij onder artikel 6 van de SFDR. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van de opt-out die SFDR op dit punt biedt voor beheerders met minder dan 500 werknemers. Wij verwachten dat de kosten van rapportage over de ongunstige effecten van onze beleggingen onder artikel 4 van SFDR disproportioneel zullen zijn ten opzichte van de toegevoegde waarde van die rapportages.